

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Spalio 6, 1976 m.

NO. 236

NUSOVĖ ISPANIJOS KARALIAUS PATARĖJA

SEN. H. H. HUMPHREY SERGA VĖŽIŲ

NEW YORKAS. — Spaudos konferencijoje dr. W. F. Whitmore pareiškė, kad pirmieji tyrimai rodo, jog buvęs viceprezidentas sen. Humphrey serga šlapimo pūslės vėžiu ir tai reiškia, jog puslė turės būti išimta.

Numatoma spalio 7 guldėti senatorių ant operacinio stalo.

Dr. Withmore dar pasakė, kad sen. Humphrey jau prieš kelis metus gydyti nuo šlapimo pūslės naviko, kurs buvo "išgydytas" radiacijos spinduliais, bet dabar jis vėl pasireiškė visu stiprumu.

Sen. Humphrey visuomenėje pasireiškia liberališkumu. Jis net yra vienas iš iniciatorių, kurie įsteigė į kairę nukrypusią sąjungą demokratijai remti. Kadaiš Chicago Tribune, nagrinėdamas tą sąjungą, pažymėjo, kad demokratijai ugdyti ir remti sąjunga vedė net Amerikos kongreso atstovų pasisakymus ir jų balsavimo rekordus, buvo palanki Vietnamo karui dar jam neprasidėjus, palanki dolerio nuvertinimui, palanki viso pasaulio bendrai vyriausybei ir t. t.

Sen. Humphrey viceprezidentu buvo išrinktas kartu su prez. Johnsonu.

Sen. Humphrey ir vėliau visą laiką stengėsi kaip nors tapti Amerikos prezidentu, nors jis gerai žinojo, jog jau yra vėžio apstėtas — turi tumorą šlapimo pūslėje, tris metus gydymą radiacijos spinduliais ir kitomis priemonėmis.

Šiaip, kaip politikas, sen. H. Humphrey buvo gyvas, judrus ir mėgėjas daug, bet, palyginti, gražiai pakalbėti.

Atsistatydino sekr. Butz

WASHINGTONAS. — Žemės ūkio departamento sekr. Earl L. Butz spalio 4 atsistatydino iš pareigų. Jį atsistatydinti priverė jo paties liežuvis — privatiniam pasikalbėjime ištaręs labai nepalankių sakinių, apibūdinančių juodukus.

Prez. Fordas apgailestaudamas priėmė jo atsistatydinimo pareiškimą. Spaudos atstovams prez. sakė, kad sekr. Butz buvo puikus ir nepamainomas žemės ūkio sekretorius, bet aplinkybės verčia jo netekti.

Čikagos pašto klaida

ČIKAGA. — Čikagos pašto tarnautojai paimdavo iš siuntinių bei sunkesnių laišku siuntėjų net 10-11% didesnį mokestį. Čikagos pašto viršininkas apgailestaudamas sako, kad tai buvo tarnautojų klaida.

Voro "vienolio" nuodai

COLUMBIA, Mo. — Mikrobiologas Dr. James Barrett ir biochemikas Dr. Benedict Campbell studijuoja nuodingąjį vorą ir nuodus, kad kiekvienas jį pažintų ir galėtų išrasti efektingus vaistus nuo įkandimo.

Vėsus
Saulė teka 6:51, leidžiasi 6:26

TRUMPAI IS VISUR

Raudonoji dinastija Kinijoje

TAIPEIS Taivane. — Buvus Kinijos komunistų partijos pareigūnas Wang Hun, pabėgęs 1974 metais į Tautinę Kiniją — Taiwaną pranešė, kad dabartinis raudonosios Kinijos ministeris pirmininkas Hua Kuofeng, paskirtas premjero pareigoms į Čou Enlai vietą, yra sūnus kaktik mirusiojo Kinijos valdovo Mao Cefungo. Hua yra vienas iš trijų Mao sūnų, tuomi ir išaiškinta dėlko Hua taip greit tiek aukštai iškilo.

JT atsiminė žmogaus teises

GENEVA, Šveicarija. — Žmogaus teises turėtų būti keliamos nemažiau kaip ekonominis teisingumas, pareiškė princas Aadraddin Aga Khan, Jungtinių Tautų aukštasis komisierius tremtinių ir pabėgėlių reikalams. Jis suminėjo visą eilę šalių pasaulio, kuriose tebepersekioja savo piliečius ir persekiojimas ne tik nemažėja, bet dar daugėja, ypač Pietų Amerikoje ir Afrikoje. Princas skatino, kad Amerika ir Kanada priimtų daugiau pabėgėlių iš Argentinos, Čilės ir Peru.

Suimta 10 metų tuštintojų

CHAMPAIGN, Ill. — Suimta dešimties asmenų gauja, kuri verslas buvo tuštinti metro dėžutės, į kurias pastačius savo automobilį reikia įmesti keletą centų. Dešimtukė buvo suimtas betuštinant metrus Illinois universiteto Chicago Circle.

Siekia visiškai uždrausti sachariną

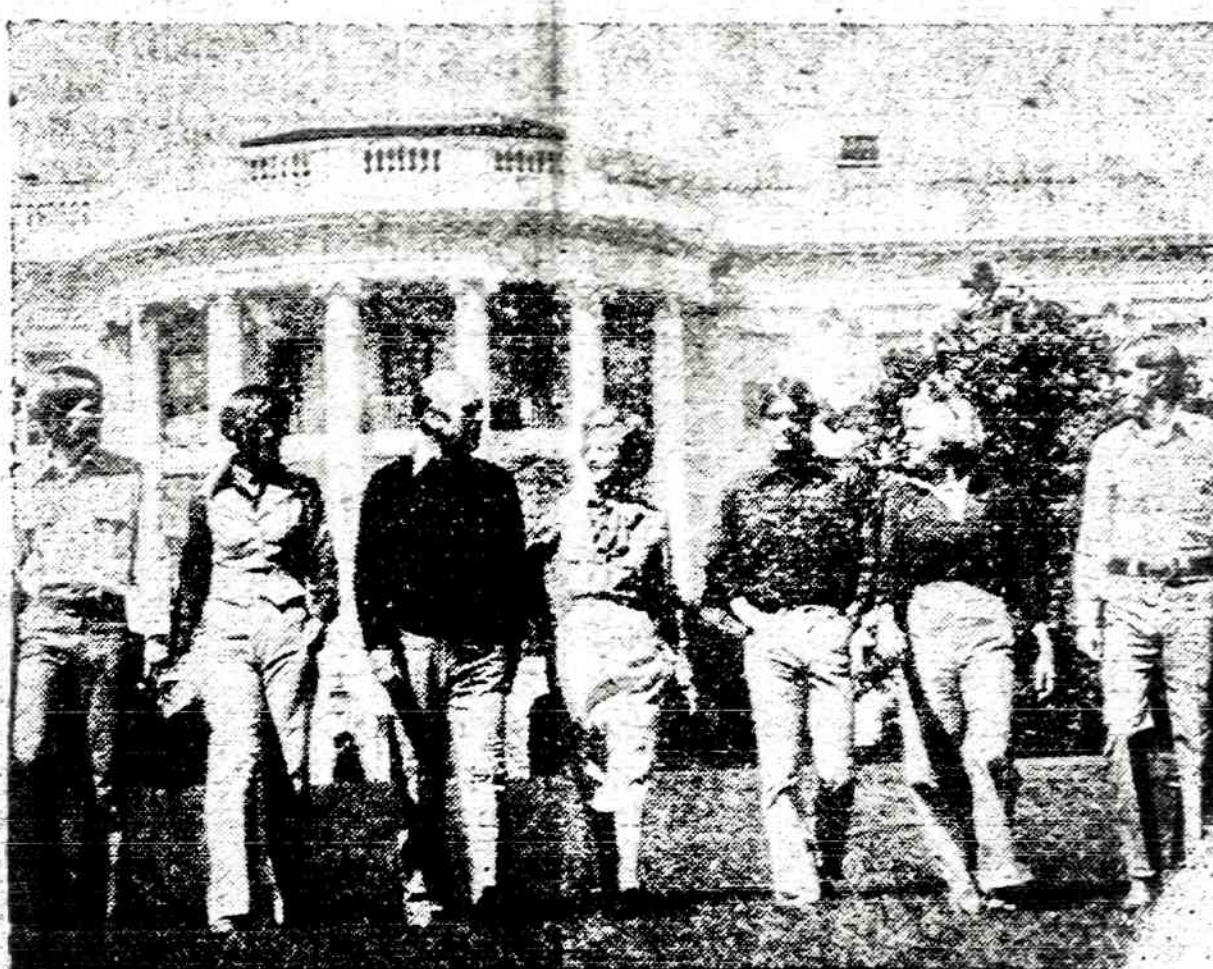
WASHINGTONAS. — Maisto ir Vaistų Administracija (FDA) atmetė pramonininkų prašymą vėl leisti pardavinėti 1969 metų spalio mėnesį uždraustą sachariną ir jo vieton leisti dirbtiną saldintoją — cyclamat. Abbot Laboratorijos 1973 metais prase vėl leisti dirbtiną saldintoją, nes eksperimentais esą nustatyta, kad ciklamatai juos vartojant nesukelia jokių neigiamų pasekmių.

Leista tik \$5,000 "kyšių"

HOUGHTON, Mich. — Kongresmanas Philip E. Rupps (R., Mich.) pareiškė, kad jo rinkimų kampanijos komitetas iš gautų \$6,000 rinkimams "dovanų" viena \$1,000 gražins aukotojams, o kitus \$5,000 pasilaikys, kadangi \$5,000 yra legali riba iki kiek leidžiama kontribucijos į rinkimų fondą.

Indira prismaugė spaudą

NEW DELHI. — Indijos policija uždarė populiariausio Indijoje laikraščio Indian Express spaustuve menamai už Indijos Gandhi politikos pakrūtkavimą.

Visa prezidento Fordo šeima Pietinėje Baltųjų Rūmų pusėje. Ne visuomet jiems pavyksta susirinkti. Bet praeitą sekmadienį atvyko vyriausias sūnus Mike ir jo žmona Gayle. Washingtono lietuvių bendruomenės prezidentė Betty Ford, jų sūnus Jack, dukterė Susan ir sūnus Steve. Vaikai ir žmona nutarė dalyvauti rinkiminėje kampanijoje, kad padėtų tėvui laimėti rinkimus. Geriausia tėvo remėja yra Betty Ford, kuri visuomet sutraukia daug žmonių į respublikonų organizuojamus mitingus.

MOKESČIŲ ĮSTATYMAS IR PAKĖITIMAS Carterio - McCarthy debatai

WASHINGTONAS. — Amerikos kongresas, norėdamas daugiau kapitalo patraukti ir ateities investicijas, rengiasi ateinančiais metais pakeisti mokesčių įstatymą, kad bendrovių išmokami dividendai nebūtų du kartų apkraunami mokesčiais. Dabar mokesčiai paimamas pirmą kartą už bendrovių gautus pelnus ir antrą kartą išdalijus tą patį pelną pavieniams akcijų laikytojams dividende, kadangi išdalijus už akcijas dividendas priskaitomas pavienio asmens pajamų.

Taipgi bus spaudžiamas kongresas sumažinti mokesčių našą vidutinių pajamų šeimoms: šiais metais vidutinių pajamų šeimos laikomos tos, kurios turi 14,800 dol. pajamų į metus. Vidutinių šeimų mokesčiai, federaliniai, valstijų ir valsčių, per paskutinius 22 metus yra padidėję 92.4%, o tuo tarpu turtingų šeimų mokesčiai per tą patį metų skaičių tepadidėjo 46%.

Fordo streikininkai susitarė

DETROITAS. — Spalio 4 buvo beveik susitarta dėl naujos sutarties; vos vienas neįvykus klausimas liko aptarti. Vėliau, šiais metais Fordo bendrovės įmoniu vartai bus vėl atidaryti per kuriuos pradės riedėti 1977 d. Fordo markės automobiliai.

Naujoje auto darbininkų unijoje darbo sutartyje su Fordo bendrove yra išsidereta reikšminga dalis, kuri savaime vėsi prie 4 darbo dienų savaitėje. Naujoji sutartis padidins Fordo įmonių išlaidas 15 dol. kiekvienai darbo valandai. Be kitų priedų, kiekvieno darbininko valandinis uždarbis pakels virš \$11. Vidutinis darbininko uždarbis Fordo įmonėse 1973 m. buvo 8.43 dol.

Naujoji Fordo bendrovės darbininkų darbo sutartis bus pagrindu derantis dėl sutarties su kitomis automobilių gamintojais Chrysler ir AM, — kurios dirba čiomis bendrovėmis, — GM, Chrysler ir AM, — kuriose dirba 530,000 darbininkų.

DENVER, Colo. — Slaptos Tarnybos pranešimus, kad Colorado valstijoje numatyta pasiskelbinimas prieš Jimmy Carter.

Nepatenkinti Izraelio šalininkai

WASHINGTONAS. — Izraelio dragai liko nepatenkinti boikoto prieš Izraelį panaikinimo įstatymu, kurio faktiniai nėra ir kuris yra įterptas tik mokesčių pakeitimo įstatyme, ir kuris lengvai yra apelinamas, kaip sakoma, turi daug skylių. Antra, jie nepatenkinti ir ginklų pardavimu arabams. Žodžiu, ateinančiais metais jie stengsis praversti griežtesnius taisyklas mokesčių įstatymus ir draudimus.

Nors antrojo žemės alyvos iš arabų kraštų išvežimo draudimo galimybė tuo tarpu yra dingusi, bet ji kiekvieną momentu gali vėl atsirasti. Kongresas todėl, turėdamas omenyje Rlyvos išvežimo draudimą, jos kainos pakėlimą, nedrįso uždrausti parduoti raketas Saudi Arabijai, nedrįso taipgi ir priimti įstatymą, draudžiantį boikotuoti Izraelį.

Faktas, kad pakolus arabų žėbės alyvai kaina 10%, 3 bil. dol. padidėtų Amerikos užsienio prekybos balanso nuostoliai ir tuo apsunkintu krašto ūki...

Kongresas dėsia

WASHINGTONAS. — Demokratų daugumos kongresas senato seife yra užsaldęs net 70 vyriausybės tarnyboje atsiradusių laisvų vietų: 12 federalinių es teismuose, 5 ambasadorių vietose ir 4 vietos įvairiose komisijose. Prez. Fordui prašant, senatas nenori ir tas vietas žmonių tvirtinti, norėdamas jas palikti būsimajam prezidento Carterio dispozicijai.

Nepriklausomo į prezidentus kandidato McCarthy štabas yra pasiuntęs demokratų partijos kandidato į prezidentus Carterio rinkimų kampanijos vyriausią būstinę telegramą, kurioje prašo paskirti laiką ir vietą Carterio ir McCarthy debatams. Telegramoje sakoma, kad McCarthy sutinka su visomis iš anksto nustatytomis debatų sąlygomis.

Vytautas Carterio rinkimų būstinė dar į telegramą nėra atsakiusi.

Paleido 20 mėnesių išlaikytą įkaitą

CALI COLOMBIA. — Nesulaukę išpirkimo žmonių grobikai po 20 mėnesių paleido į laisvę Olandijos garbės konsulą, kanadietį Elie Leupin, kurį buvo pagrobė 1975 m. sausio 31 dieną ir reikalavo milijono dolerių išpirktimo, bet buvo suimti ir konsulas Leupin pagaliau buvo paleistas be jokio išpirkimo.

Eugene McCarthy buvo senatė, bet negavęs reikalingos paramos iš senato pasitraukė ir prisidėjo politikon nesiklaidai. Bet kai pasiklausė Jimmy Carterio kalbų, tai ryžosi ir vėl įsikiti į visuomeninių reikalų kovas. Jis ryžosi kandidatuoti demokratų sąrašo. Laimėti jį vargu įlaimės, bet jis gali pakenkti Carteriui.

VASKAI REIKALAUJA DIDESNIŲ AUTONOMINIŲ TEISIŲ

Policija ir kariomenė apsupo San Sebastian miestą, ieško ginkluotų pasikėsintojų

SAN SEBASTIAN, Ispanija. — Gerai ginkluota pasikėsintojų grupė pirmadienio popietę San Sebastian miesto centre nusovė 49 metų amžiaus Juan Maria de Araluce, Ispanijos karaliaus aukštą patarėją. Araluce prieš kelias savaites patarė naujam karaliui duoti kelias teises, kurios pilietinio karo pabaigoje vaskams buvo atimtos.

JAV 1977 metų ekonomija

MANILA. — Tarptautinio pinigų fondo ir pasaulinio banko suvažiavusių atstovų susirinkimas Maniloje, kurių buvo bent 3,000, Amerikos valstybės išdo sekr. W. E. Simon spalio 4 pareiškė, kad ateinančiais 1977 m. Amerikos ekonominis didėjimas sulėtės. Pasak sekretoriaus, infliacija sieks 5-6%, mažėjant darbo pasiūlai ir bedarbių skaičiui. Tai neįprastas ir sunkiai suprantamas reiškinys, kai mažėjant darbo pasiūlai kartu mažėja ir bedarbių skaičius.

Išdo sekretorius dar pasakė, kad 6-7% infliacija Amerikoje įkaitino tam tikram laikui krašto ūkį ir tuomet pasireiškė recesija ir nedarbas, todėl 6-6% infliacija Amerikai nėra priimtina. Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

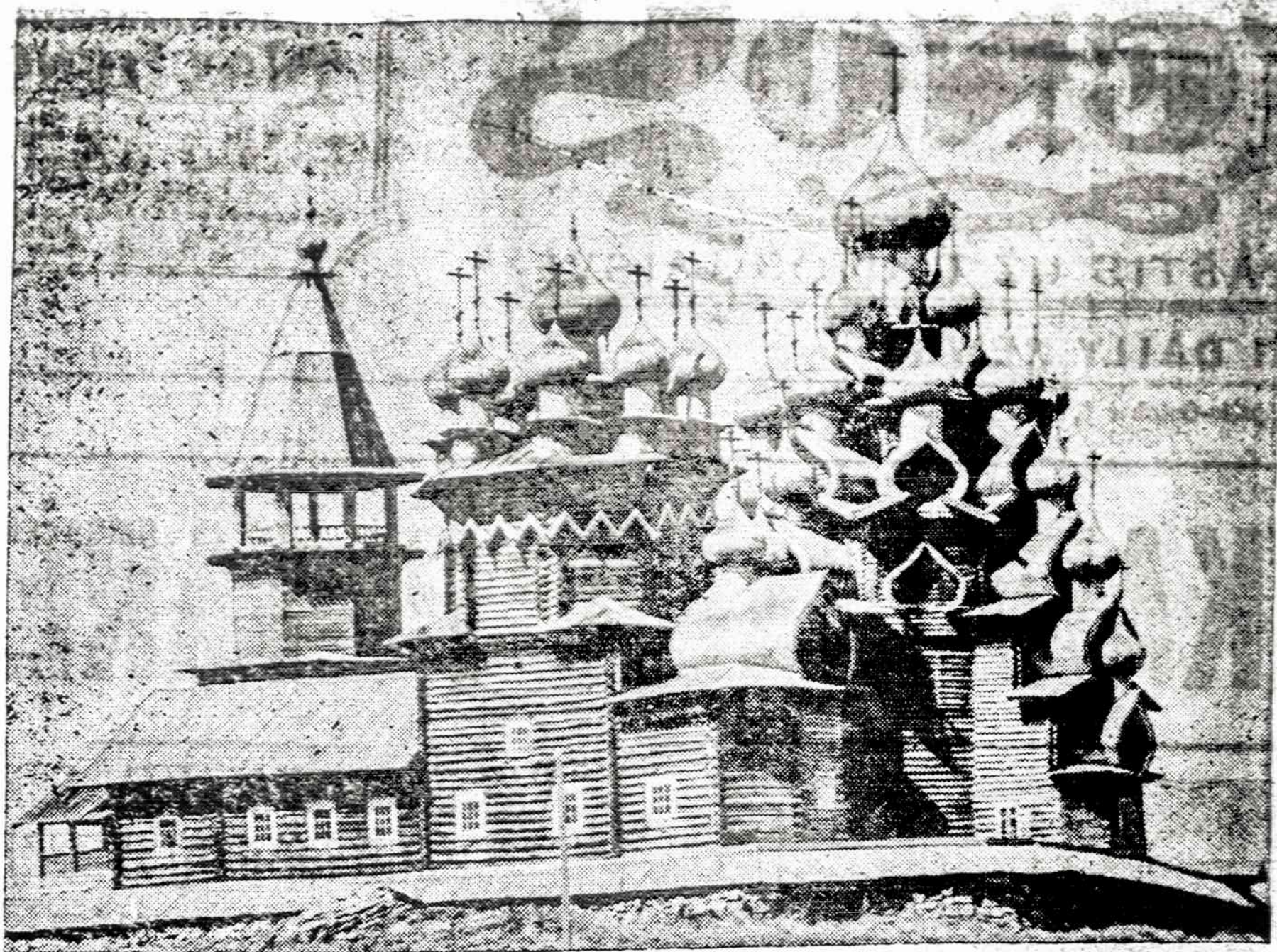
Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Išdo sekretorius susirinkusiems atstovams patarė atidaryti plačiau užsienio rinkam kapitalui duris, kurs tik praturtina ir pagyvina krašto ūkį. Tokios ekonominės politikos pavyzdžiui jis nurodė Taivaną, Pietų Korėją ir Braziliją.

Šiaurės Karelijos provincijoje prieš 250 metų rusai buvo pastatę medinę Preobrazhensko cerkvę. Rusų meistrai įdėjo daug darbo cerkvei pastatyti, o vėliau tūkstančiai ją lankė. Anksčiau cerkvė buvo taisoma ir dažoma, bet nuo caro 1917 metų perversmo niekas nieko joje nedaro. Praeitais metais sovietų valdžia paskyrė stambias sumas pinigų šiai cerkvei atnaujinti. Rusai mano, kad tikintieji dar plauks į šią cerkvę, o valdžia atgaus investuotas sumas.

Pastabėlės prie Zujaus pastabų

Idomu, kad matematikas ir žin? Kas žino, kas gali pasasachmatininkas imasi mecha-

tyti, ar mūsų kalba būtų gra-
niško kalbos taisytojo darbo.
Iš jo rašto "Kurpių ir kepe-
jai", išspausdinto keturiuose
Naujų numeruose, paaiškė-
jo, kad jis yra gerai išmokęs
lietuvių kalbos gramatiką, ži-
no kur statyti kablelius, ant
kurį raidžių braukti brūkšne-
lius, kur kabinti nosines ir kur
pažinti daugtaškius. Visa tai pa-
girtina. Tokie mechanikai lie-
tuvams reikalingi.

Toliau būtų dar geriau, jei
kažkas bei rašybos taisytojai
— ypačiai ponas Zujuas, atsi-
žvelgtų į einančio laiko skir-
tumus į mokymo kitokybės.
Tai jaunutė, palyginus su loty-
jei jis išspręstų klausimą: ka-

rios išrastos prieš Kristaus gi-
mimą. Mūsų rašto išradėjas M.
Mažvydas rašė kitaip. Štai pa-
vyzdys:

Asch szinau ir tatau dresu
czia sakiti, jog szimty szmaniu
wena negaleczia atrasti kurs
wena szadi dewa prisakima
makietu ir pateriu ben du sza-
dziu atmintu."

O 1889 m. dr. Vincas Kudir-
ka rašė mažne kaip mes. Štai
vienas trumpas jo raštų para-
grafas: "Matai, skaitytojai, be-

sibovijancius kaimo mažus vai-
kus, kaip jie, kartais susidėję
keli, pradeda statyti triobą
prie darbo imasi karštai, net jų
akutės žiba, neša pagaliukus
ir kraujant skersai vieną ant
kito, išveda sienas."

Gal ir šį Kudirkos sakinį p.
Zujuas raudonu rašalu pabrau-

kytų, kablelius pridėtų; aš ji-
mimą. Mūsų rašto išradėjas M.
Mažvydas rašė kitaip. Štai pa-
vyzdys:

Asch szinau ir tatau dresu
czia sakiti, jog szimty szmaniu
wena negaleczia atrasti kurs
wena szadi dewa prisakima
makietu ir pateriu ben du sza-
dziu atmintu."

O 1889 m. dr. Vincas Kudir-
ka rašė mažne kaip mes. Štai
vienas trumpas jo raštų para-
grafas: "Matai, skaitytojai, be-

Dr. J. Basanavičius 1901 m.
rašė: "Norint pažinti tų pasa-
kučių, iš kurių, kaippo vienini-
telės versmės, su s pažinti
mums teks su nuomonėmis lie-
tuvų apie žmogaus dvasią bei
ateisiantį gyvenimą, pirmiau-
štai reik pasakyti, kels žodžius
apie jų rinkiką."

O rinkikas, Vilijus Kalytis,
rašė dar kitaip, būtent: "Lenk-
viečių, Ragėnės pav. Misuvai-
tis, dailys, sako: man didi
dyvyai, kad kožną kartą prieš
grabo pasteliamą prie mano
darbo ryku prisimaldauja: tai
pjuklelis skibter, tai skerpju-
ne suskambi, kartais ir mažuo-
sius ubelelius, tikrai tvirtai pa-
dėtus, apverčia ir t. t. O tad,
jei po adynos, tai pačia diena
tikrai gaunu grabo pasteliamą"

Už šiu dviejų pragrafų pa-
taisymą p. Zujuas tikrai nesu-
lauktų priekaištų, nes jie ir ne
specialistui negėrai skamba.

Rašytoja žemaitė 1916 m. vi-
siskai tiksliai rašė, štai jos ra-
so pavyzdys: "Niekieno net nes-
rengiau ir nesitikėjau Ameri-
ką pamatyti, bet likimas ki-
taip lėmė. Ne su kokiems pas-
veikimais, ne su linksmomis
žiniomis atvykau, bet kraujo,
vargo, ašarų, bado likusių Lie-
tuvų genama į šią šalį aplau-
kiau."

Iš čia pacituotų paragrafų
matyti, kad lietuviai per pasta-
ruosius septyniolika metų pen-
kerius metus ne visi, kaip vie-
nas rašė.

Pono Zujaus raštą "Kurpių
ir kepejai" galima suprasti
dvejojai. Pirmas, kad visi, yra
kurpių ar kepejai; antras, kad
tų dviejų amatininkų rašiniai
nei negali būti taisyklė ar lo-
giski, nes jie yra menkesnio
proto.

Taip nėra. Tų dviejų ama-
tų žmonės yra protingi, nes šiū-
ti būnai ar kepti duona-pyra-
gus, reikia proto ir žinojimo.

mas: kur dingio inteligentai,
žurnalistai ir mokslininkai?
Dar prieš kelėjus metus jų
buvo daug. Sakau daug, nes jie
pajėgė parašyti ir išleisti 36
tomų lietuvių enciklopediją ir
keturių tomų "Mūsų Lietuva".
Juk nepadoru galvoti, kad
tuos darbus, tą didelį tautos lo-
byną sukūrė kurpių ir kepe-
jai.

Ponas Zujuas yra geras lietu-
vių gramatikos ir sintaksės ži-
novas, geras šachmatų žaidė-
jas — aš lenkiu galvą prieš jį.
— bet ir jis neturi teisės kabi-
nėtis prie kurpių ir kepejų.

— Juozas Smolėtis

Spalio mėnesio svarbesni įvykiai

1602. X. 1 Karaliaučiuje mirė
Jonas Brekūnas (gimė
1536).

1885. X. 1 Balbieriškyje gimė
kun. Mykolas Krupavičius.

1587. X. 4 (ar V) Karaliaučiuje
mirė Baltramiejus Vilen-
tas (gimė apie 1523-1530).

1677. X. 6 Vilniuje mirė Vaitie-
kus Vijkas Kolajavičius
(gimė 1609).

1920. X. 7 pasirašyta su lenkais
Suvalkų sutartis, kurioje
jie pasizada lietuvių nebe-
pulti.

1920. X. 9 lenkai užėmė Vilnių.

1922. X. 10-11 išrinktas pirma-
sis Lietuvos Seimas.

1889. X. 11 Pareškietų, Varnių
par. gimė kan. P. Zadeikis
(mirė 1939. XII. 6).

1836. X. 13 Šimpeliškiuose, Bir-
žų val. gimė Martynas
Yčas (mirė 1941).

1931. X. 15 Lietuva laimėjo IIaa
gos teisme bylą su lenkais
dėl Lentvaravos — Kašia-
dorių geležinkelio linijos
atidarymo.

1902. X. 16 Ustjužnoje mirė
Vincas Pietaris (gimė 1850. XI.
21).

1882. X. 17 (X. 28) Subartonyse,
Merkinės val. gimė Vincas
Krevė-Mickevičius.

1887. X. 18 Islandziuose, Kros-
nos val. gimė poetas Ad.
Lastas.

1876. X. 20 gimė Juozas Albi-
nas Herbačiauskas (mirė
1944. XII. 16).

1934. X. 25 Kaune mirė dr. Juo-
zas Purickis (gimė 1883.
IV. 19).

1799. X. 26 Viduklės val. gimė
Sim. Stanevičius (mirė
1843. III. 10).

1883. X. 27. Gargžuose gimė
rašytojas Mykolas Vaitkus.

1793. X. 28 Kalviuose, Skuodo
val. gimė Simanas Daukantas
(mirė 1864. XII. 18).

1932. X. 29 atidaryta Telšių —
Kretingos geležinkelio lini-
ja.

1849. X. 30 (XI. 11) Kretingoje
mirė J. A. Pabrėža (gimė
1771. I. 14).

1854. X. 30 Pailiuose, Kruopių
val. gimė kun. A. Burbas
(mirė 1898. III. 27).

1893. X. 30 Giršiniuose, Mo-
sėdžio val. gimė dailinin-
kas Ad. Galdikas.

1932. X. 30 vokiečių naciai su-
rūšė Dr. Vydūna.

1933. X. 30 Kaune mirė Antanas
Kriščiukaitis - Aisbė (gimė
1864. VII. 24).

Nudūrė savo meilužį
už pasikėsinimą bėgti

CHICAGO. — Sekmadienio
rytą Martella Rosenkranz, 32
metų amžiaus, nužudė savo mei-
lužį Richard Hendersoną, 23,
kurs po ilgo barniaus susidėjęs
į krepšį savo daiktus apie 3:50
val. aplėdo apartamentą, 2205
N. Kimball, kuriame jiedu gy-
veno, bet netoli benuėjo, kai pa-
sivijusi Martella jį peiliu nudū-
rė. Valanda vėliau jis mirė St.
Elisbeth's ligoninėje. Žudikė
suimta.

Sekmadienį policija ieškojo
17-metio paauglio, kurs pralošęs
ko marginti. Tą Zujaus pasi-
kėsinimą, kad lietuvių tauti-
ninkus priimti kurpių ir kepe-
jų. Savaimi kyla klausia-
dykle savo kompanijon nušove.

VIRŠ BALTŲ DEBESŲ

Kelionės išpūdžiai Vakarų Europoje

KAZYS KARUZA

Kalbėdamiesi palietėme ir šiandieninę Lietuvos oku-
paciją. Jis, nors sirgineja, bet jam rūpi Lietuvos ateitis
ir sėserų bei brolių sunkus sprespaudos gyvenimas. Kiek
pastebėjau, jis jautrus Lietuvos reikalui, nors serga, bet
dar norėtų matyti laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Taip
vis vaikštinėjome alėjomis, miškingomis vietomis, ro-
dos, vaikščiote Vytauto parko ažuolyne Kaune. Gra-
ži ir maloni vietelė praleisti keletą valandų žalumynuo-
se, kuriuose paskendę namai ir kt. Nė nepajutome, kai
pradėjo temti, ir taip mudu grįžome namo. Gyvena ant-
rame aukšte, prieš jų langus gražus sodelis, žydi rožių
kerai ir žaliuoja lietuviškos rūtos. Tai vis atsivežti pa-
pročiai ir prisiminimai iš nepriklausomos Lietuvos. Taip
pasivažiavome nuėjome miegoti.

Gera išmiegojė, atsisveikinau su p. Laukaičiu, o
su p. Laukaitiene išvažiavome nuo ryto į Muncheną. Ten
prie geležinkelio stoties paėmė turistinį autobusą, ku-
ris nuvežė į užmiestį ir garsų Olimpijados stadioną, ku-
ris užima didelį žemės plotą. Olimpijadai pastatytos sa-
lės, aikštės ir gyvenami butai, o viduje stovi didelis "stul-
pas", kurio viršūnėje yra įrengtas bufetas ir suvenyri-
nių daiktų krautuvės. Pasikėlėme ir mes į jo viršūnę su
elevatoriumi, iš kur matosi visa graži miesto panorama,
lyg miške skęsta Muncheno priemiestiai ir tai laukų be-
galinė žaluma.

Vakarų pusėje už Olimpijados aikštės stūkso visa
eilė gražių ir planingai pastatytų sportininkams būsti-
nių, kur kairėje jų pusėje buvo užpulti arabų žydai, spor-
tininkai, kuriuos ten tuo metu nužudė. Todėl ten keliau-
ja iš viso pasaulio turistai, nes nori pamatyti savo aki-
mis tą garsią, o gal žiaurią vietą, kur įvyko didelė trage-
dija, nes dėl to buvo sukrėstas visas pasaulis, o vokie-
čiams sukėlė daug rūpesčių, kol viską privėdė prie tvār-
kos ir nuramino pasaulį...

Ziūriu, iš autobuso pasipila būrys sportininkų juo-
dukių, ant jų pečių užrašai — U. S. A. Reiskia, amerikoi-
nai, sportiskai nusiteikę, aukšti vyrai, apsikarę įvai-
rių rūšių kameromis. Pagalvojau, nebūtų amerikiečiai
turistai, kur jie panašiai matomi visoje Europoje.

Visur su ponia Laukaitiene skubėjome, net priar-
gome ir grįžome į miestą apie 1 val. po pietų. Prie gele-
žinkelio stoties atsiveikinau ir padėkojau jai už gražų
priėmimą ir globą. Ji nukeliavo namo, o aš pasukau į
miestą, kur aplankiau kelias istorines vietas, ypač seno-
višką karo muziejų.

VOKIEČIŲ MUZIEJUS

Sėdu į "tramvajų" ir važiuoju apie 20 min., privažia-
vau Iزارo upės tiltą. Išlipu ir einu pagal upę, pasuku į
Deutsches 4-rių aukštų muziejų. Vaikštinėju laiptais
aukštyn ir žemyn ir žiūrinėju senovės eksponatus. Vi-
sose salėse karų rinkiniai ginklai: laivai, lėktuvai, pat-
rankos, kareivių šarvai, ietys, kardai ir kiti praeities
karų ginklų pabūklai. Čia randamos įvairios ginklų rū-
šys. Nuo senų senovės visas surinkta kruopščiai, tie
praeities ginklai parodo turistams kaip ir kada vokie-
čiai kariavo su savo priešais. Sunku man būtų čia pla-
čiau apie tai rašyti, nes būtų per didelis darbas ir gal
daug atsiųstų netikslumų, todėl palieku šį reikalą žino-
vams.

Vėliau eju pas paskias keletą blokių, aplankiau dvi baž-
nyčias, miesto savivaldybės rūmus ir parką.

Pasibaigus II-m pasaulinui karui, esu būvęs Mun-
chene 1945-1946 m. net kelis kartus, kur ten vaikščio-
jau po sudaužytą miestą. Visas miestas buvo paviręs
griuvėsiais. Tuo metu ten priemiestyje buvo įsikūrusi
lietuvių stovykla. Ten aplankiau savo draugus V. V.
Staugius, kurie su šeima gyveno stovykloje 1946 metais.
Miestas buvo paverstas į pelenų ir griuvėsių krūvą, bet
šiandien, kai ten nuvyksti, tai atrodo, kad nebūvo jokios
karo audros. Vietoje griuvėsių, randi didžiulius moder-
niškus namus, dangoraižius. Taip puikiai atstatytas
miestas, ir dabar dar vyksta statyba ir gatvių remontai.
Taip pasižvalges po gražų miestą, patraukiau į geležin-
kelio stotį. 2 val. po pietų sėdau į ekspresą ir išdūmiau
Hannoverio linkui. Pravažiavau šias stotis: Nuernbergo,
Wuerzburgo, Kasselio, 10 val vakarą pasiekiau Hannö-
verį, kurį karo metu su Jadvyga esu apsupkęs šimtus kar-
tų, nes gyvenome už 5 km. Meerbeko lietuvių stovyklo-
je 4 metus. Todėl ir pasukau nakties metu į Stadhageno
geležinkelio stotį.

Hannover — Stadhagen — išlipęs iš traukinio, va-
žiuoju kita kryptimi, paprastu traukiniu link Meerbeko
kaimo. Ateina tikrinimo bilietų kontrolierius vokie-
tis. Paduotu 1 klasės bilietą, ir jis nustebe klausia:
Kur važiuoji, Mister. Aš sakau, kad grįžti į tą vietą kur
gyvenau prieš 29 m. Stadhagen-Meerbeck. Sakosi, kad
jis esąs iš to kaimo. Klausinėjo daugiau. Aš paaiški-
nau, kad ten gyvenau su visa šeima, t. y. lietuvių stovyk-
loje. Dabar važiuoju pasižiūrėti, nes turiu ir pažįstamų
ten vokiečių draugų.

(Būs daugiau)

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Pay-
checks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up
a lot. And maybe part goes in the
savings account for this year's vaca-
tion or another immediate goal.

A good chunk of that money seems
to disappear by itself.

So it's no wonder that when it
comes to long-term goals, or when an
emergency comes up, there simply
aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg build-
ing up all that time.

A good way to build that nest egg
is with U.S. Savings Bonds. The easy
way to buy them is to sign up for the
Payroll Savings Plan where you work.
An amount you specify will be set
aside from your paycheck and used
to buy Bonds.

And while you're going through
grocery bills, car repairs, vacation
weekends, kids' toys and nights out
on the town, you'll know you're sav-
ing money too.
That's good to know.

New 2 Bonds pay 4% interest when held to
maturity of 5 years, 10 months (4% the first
year, 4% the second year, 4% the third, or
4% the fourth year). When needed they can be cashed
at any bank. Interest is not subject to state
and local income taxes, and federal tax may
be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUS

Pasikalbėjimas su Muziejaus Steigėju ir Prezidentu Stanley Balzoku Jr. šio Muziejaus 10 metų sukakties proga. — Pasi kalbėjimą pravedė Amerikos Lietuvių Tarybos Informacijos Skyriaus vedėjas žurnalistas kun. Juozas Prunskis.

Stanley Balzekas

Užėjus į Balzeko Lietuvių kultūros muziejų, teko pastebėti keletą nematytų žmonių. Pasiteiravus paaiškėjo — viena latvaitė atvažiavusi net iš Texas; viena pora — čekai — kalbėjimą pravedė Amerikos Lietuvių Tarybos Informacijos Skyriaus vedėjas žurnalistas kun. Juozas Prunskis.

— Mūsų muziejaus filosofija išryškinti lietuvių kultūrinis laimėjimas kitataučiams. Nesustingti tik su turima medžiaga, nuolat augti. Laikyti bešališ kumo, tarnaujant tik lietuviškai kultūrai. Koncentruotis į sritis, kurios būtų neužimtos. Jei pačių didžiųjų lietuvių nuopelnai jau gerai žinomi, tai mes norime atžymėti ir kitus, mažesnius, bet daug nusipelnusius. Vyresnieji išmirsta, kai kurie jaunesni kūrė mišrias šeimas. Daugelis išsikėlė į priemiestius, įsimašė tarp kitataučių. Dėl to muziejams, kaip vietoje pasiliekančios lietuvių kultūrą parodančios įstaigos, reikšmė nuolat auga. Daugelis lietuvių grupių tik į save susikoncentravusios, o jei nori ką plačiau pasiekti, reikia eiti į kitataučius, Lietuvių kultūros muziejus tai ir stengiasi daryti.

— Kaip sugalvojote steigti tokią muziejų?

— Lėmė tas noras parodyti lietuvių laimėjimus plačiau. Mėgau rinkti senienas. Bendra jau su žymiu muziejininku dr. A. Račkumi. Kai sužinojau, kad jis savo gausų rinkinį ruošiasi parduoti, nupirkau. Dabar muziejaus rinkiniai nuolat papildomi. Dirba jame 6 žmonės. Vieni visą laiką, kiti trumpesnes valandas. Turime 22 skyrius muziejuje — pasakojo St. Balzekas.

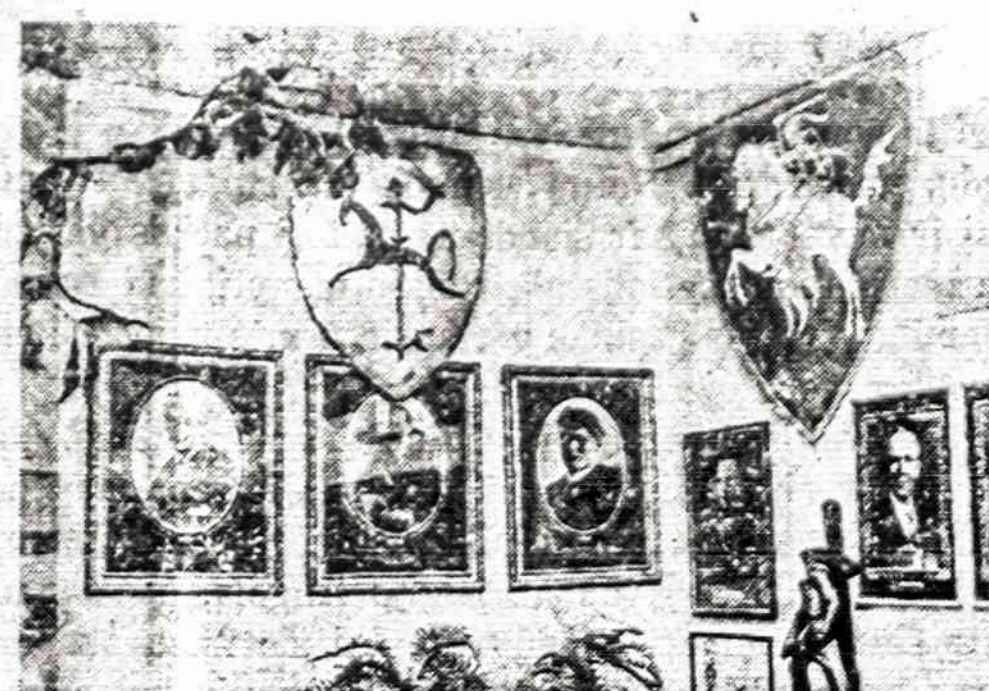
su pasiteiravimais net ir iš užsienio. Per metus šį lietuvių muziejų aplanko apie 35,000 žmonių. Stengiamės palaikyti kuo platesnius ryšius. Šešis kartus per metus išleidžiame biuletinį, po maždaug 5,000 egzempliorių. Per mėnesį turime po porą parodų. Per visą gyvavimo laiką muziejus jau turėjo gal netoli 500 parodų ir visokių parengimų — programų. Įvairūs kursai, parengimai būna ne vien suaugusiems, bet ir vaikams — margučių dažymai, šiaudinių ornamentų kūrimas ir kt. Nė viena čia vilioja filatelijos, numizmatikos, gintaro rinkiniai ir kitokie skyriai.

— Taip plečiantis, tur būt auga ir lėšų poreikavimas?

— Turimų skyrių plėtimas, nauji įgijimai, telefonas, susisirašėjimai, bibliotekos, šiluma, saugumo įrengimai (sudaryta sudėtinga alarmino sistema), laikymas kasdien atviru, tarnautojų išlaikymas — per metus sudaro gal arti 25,000 dol. išlaidų. O čia dar ir specialūs projektai. Pav. dabar muziejus tvarko kilnojama lietuvių dailininkų parodą. Ji buvo First National banko, Chicagoje; buvo miesto bibliotekos patalpose, kur pereina daug tūkstančių žmonių, perkeliama į Press klubą, kur su eina laikraštiniškai, ir tai ne vien amerikiečiai. Jau buvo 3-se svarbios vietose, dar eis į 3. Parašiau 75 laiškus, ieškodamas geresnių vietų parodai. Tenka ir asmeniškai kreiptis, per draugus veikti, — pasakojo St. Balzekas.

— Ar susilaukiate kokios paramos?

— Turime moterų rėmėjų gildą su apie 200 narių, kurių tarpe apie 25 yra labai pasivertusios. Kai kuriems projektams susilaukiame vyriausybės paramos, bet negausios, tik pražiai. Mums svarbu rasti žmonių, kurie nusimanytų duoti patarimus apie vedimą tų turimų 22 skyrių. Vienas žmogus negali būti visko specialistas, negali viskuo interesuotis. Dabar muziejų darbas taip plečiasi, kad jau jiems vadovauti bariai rašytojams, dailin-

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje Lietuvos Laisvės Kovotojų kambarį (antrame aukšte); Lietuvos Vyčio variantai ir visų trijų Lietuvos Prezidentų atvaizdai — iš karės Aleksandro Stulginskio, Antanas Smetona ir Kazys Grinius.

ima nebe meno ar istorijos, o tiesiog administracijos specialistai.

— Tai ir Jums tenka daug padirbėti?

— Muziejui skiriu apie 60 darbo valandų savaitėje. Gerai, kad sūnus jau imasi pavaduoti automobilio versle. Man patinka patikėti per dieną goltauti, priežero paplūdimy var tytis, bet reikia čia pašvesti laiką. Man sekretorė apie 90% savo laiko pašvencia muziejui. Va, ir šiandien du kartus telefonu pašaukė iš Washingtono, turėjau korejiečių pareigūnų prašymą iki 12 val. nakties. Reikia palaikyti ryšius. Esu vienas Chicago miesto bibliotekos direktorių. Palaikome ryšį su laikraščiais, ypač vietiniais. Vis reikia ieškoti, ką jiems duoti naujo.

— Kiek kiti tautybų turi savo muziejus Chicagoje?

— Turi lenkai, negrai, pradedant organizuoti italai, vengrai. Turi šokių tokius muziejus ukrainiečiai, kina, švedai, bet visi — maži. Iš didesnių — tai mūsų ir lenkų. Lenkų susietas su katalikų susivienijimu. Mes stengiamės visiems atstovauti, visus apimti.

Kokius planus ateitai mezgate

— Reikia galvoti apie platusnes patalpas. Reikia mums auditorijos su vietomis koikiems 500 žmonių. Planuojame naujas patalpas, kur būtų kam čia, kad jau jiems vadovauti bariai rašytojams, dailin-

Pasaulinės jėgos nukreiptos į Afriką

Sovietų Rusijos nepaprastai siningi bei jo pastangas suras-ginklavimasis žemėje, jūroje, Afrikoje. Kas svarbi ore kelia rūpesčius Amerikai, būsia, jog rusai, kaitinant ir jos sąjungininkams, bet, gre Afrikos orą, gali pastumti la to, paskutiniu laiku nena-Angloje sėdinti Kubos kazenį dėmesį ir rūpestį sukelia taipgi Afrikoje besivystą įvyjūdudais į karinę avantiurą. kiai, kur Sovietų Rusija, gink Tai sutvirtina ir Kubos diktaludama ir kurslydama juodu torius Castro, sakydamas: "Tas kus bei jų lyderius, stengiasi klausimais buvo svarstytas, bet suardyti bei pakenkti Ameri- kos taikos pastangoms.

Pasak vakarų laisvojo pasaulio politinių strategų, Sovietų tikslas Afrikoje — pratesti susikūrtimus bei baltųjų juodųjų kvičius, neleidžiant Amerikos "gaisrų įgesintojui" Kisingieriui laimėti Afrikoje, išsprendžiant Rodezijos, Namibijos ir P. Afrikos rasinius bei teritorinius uždavinius. "Strategai" mano, pajudymas ir teroristų organizavimas šiuo metu yra geriausias Maskvos priedmonės atlaikant Amerikos įtaką trečiajame pasaulyje. Rasinis karas Afrikoje geriausia rusų priemonė sukursti tretijsį pasaulį prieš Ameriką, ypač kiršinant Afrikos juodus.

Maskva nemažai yra jau privariusi ir tebevaro ginklus į Afriką per Angolę įsteigtą bazę. Ji treniruoja partizanus bei juodųjų teroristus, kilusius iš Rodezijos ir Namibijos. Taip gi ji turi savo žinioje kubiečių kariuomenę Angoloje, kurios dėka tik išsilaiko marksistinis režimas joje.

Maskva per savo klapčiuką Angolos prezidentą Neto remia Pietų-vakarų Afrikos liaudies organizaciją SWAPO, Namibijos politinę jėgą, ir treniruoja Angoloje įsteigtoje bazėje partizanus bei teroristus, ginkluotus rusiškais ginklais.

Amerika prisibijo rusiškos įtakos Angolos prezidento Neto asmenyje, jam įsimašius juodųjų - baltųjų derbuose. Juo labiau, kad juodųjų afrikičių lyderiai, juodųjų valstybių galvos, nerodo didelio noro surasti kompromiso, derėdamiesi su Rodezijos ir P. Afrikos baltųjų vyriausybėmis. Jie nepalankiai sutiko ir Amerikos pasiuntinį sekr. Ki-

VILNIAUS KRAŠTO ŽINIOS

Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Chicago skyriaus tradicinė Vilniaus diena bus minima š. m. spalio mėn. 10 d., sekmadienį, Jaunimo Centre, Chicagoje.

11 val. ryte, iškilmingos pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Šv. mišias atnašaus ir pamokslą sakys tėv. Jonas Borevičius S. J. Pamaldų metu giedos sol. J. Šalnia, vargonais pritariant muz. M. Motekaičiui.

Po pamaldų, prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo, įvyks pagerbimas lietuvių, žuvusių kovoję dėl Vilniaus. Aukurą uždegs Antanas Stankus. Vainiką prie paminklo padės V. K. L. S-gos Chicago skyriaus pirmininkas agrn. Juozas Lekas. Žodį tars V. K. L. S-gos Centro Valdybos pirmininkas dr. Jonas Šalna.

Apeigoms prie paminklo vadovaus kpt. Andrius Juškevičius. Patriotinė lietuvių visuomenė maloniai kviečiama skaitlingai dalyvauti pamaldose ir apeigose prie paminklo.

V. K. L. S-gos Chicago skyriaus valdyba

Kinai nesusiibiūliaus su rusais

WASHINGTONAS. — JAV tarnybos žinovų manymu, nežiūrint įvairių spėjimų, Pekinas su Maskva dar greit nesusiibiūliuos. Jie mano, kad iš Kinijos pareigūnų pusės prailgintas buvusiam JAV gynybos sekretoriui Schelsingeriui vizitas, tvirtai nusistatę prieš rusus geriausias įrodymas.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki **7 3/4%**

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša **5 1/4%**

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

TEL. 421-3070

Įgamečio BALFO pirmininko, prelatu J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

401 dideli poslapiai, daug nuotraukų.

Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1732 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujiene galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRIZTAME. Idomių jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl. Kaina \$5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliai. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš. \$5.00.

Prof. Vaclo. Biržka, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 208 psl. Irišta — \$3.00, minkštai virš. — \$2.00; II dalis. 225 psl. Irišta — \$3.00, minkštai virš. — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamsauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalniškis ir Labovos apskrities su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl. Kaina \$6.

P. Kesiūnas, TARP ŽALVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Janina Narušė, TRYIS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00.

M. Gudelis, POVILAS MILERIS. biografinis bruožas 232 puslapiai \$3.00.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

7722 George St. La Salle, P.Q., Montreal 690, Canada (Reguliari prenumerata — \$10.00)

Prašome iškirpti ir prisiųsti (Pavardė ir vardas)

su virš nurodytu (Tikslus adresas)

prenumeratos mokesčiai.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius ir Naujienas arba atsuntus čekį ar piniginę perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 80 (1889-1969) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuviai, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606. Telephone HA 1-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Labai sunku statyti imperiją

Sovietų valdžia, nekreipdama dėmesio net į Lietuvos komunistų partijos centro komiteto patarimus, vis dėl to nutarė visoj Lietuvoje atimti iš ūkininkų žemę ir įvesti tokia žemės naudojimo sistemą, kuri būtų naudingiausia naujai imperijai kurti. Kaip Stalinas, taip ir sovietų ūkio planuotojai žinojo, kad Lietuvos ūkininkai bus nepatenkinti ir pradžioje žemės ūkio gamyba gerokai sumažės. Bet jie taip pat žinojo, kad už kelių metų sovietų karo jėgos galės išsivežti iš Lietuvos reikalingą derlių ir maitinti naujai statomos imperijos karo mašiną. Okupantams visai nerūpėjo Lietuvos ūkininkams daromos skriaudos ir jų nepasitenkinimas.

Gudijai sovietų valdžia įsteigė patį didžiausią agrikultūros centrą. Ten jie sutraukė pačius geriausius sovietų specialistus, kad galėtų apmokyti kolchozų vedėjus, direktorius ir pirmininkus, kaip geriau išnaudoti visoje šiaurės Rusijoje gulinčias žemes. Sovietų karo mašinai ir policijai buvo reikalingi Gudijos, Lietuvos, Latvijos ir atplėstos Suomijos javai. Jie steigė įvairiausius kursus, jie vežė į Minską geriausius agrikultūros specialistus, bet tie specialistai nepajėgdavo ištraukti iš juodžemio rugių, o iš smėlio grikių. Vietnūr trūko traušų, kitur vėlai buvo atvilktos mašinos, o trečiūr rugštys suėsdavo šaknis, javai neaugdavo.

Sovietų valdžia siūsdavo jaunimą pasimokyti Minsko agrikultūros mokykloje, bet rusai žinojo, kad Dotnuvoje vis dėlto buvo geriausia žemės ūkio mokykla. Iš Dotnuvos rusai išvežė veik visus profesorius ir jaunesnį mokslo personalą, dalis mokytojų buvo išvežti į Minską ir pastatyti rusų mokyti, bet kiekvienas žino, kad dar ir šandien, kai Lietuva stengiamasi nužeminti iki sovietinio lygio, vis dėlto Dotnuvos žemės ūkio mokykla yra pati geriausia visoje Sovietų Sąjungoje. Rusai to neskelbia, savo spaudoje apie tai nekalba, bet Dotnuvą lankiusieji profesoriai, studentai ir įvairūs specialistai žino, kad iš Dotnuvos rusams reikia dar daug pramokti. Du tris metus Dotnuvoje praleidę lietuviai daugiau pramoksta, negu Minske ištisus keturis ar šešis metus mokomi jauni vyrai ir moterys. Lietuvis mokytojas, pats dirbdamas, įdiegia kiekvieną mjaunamą žmogui meilę

žemei ir norą mokytis. Jeigu jau moko, tai moko iš pagrindų, nuoširdžiai. Dotnuvos mokyklą baigusieji jauni vyrai ir moterys dar ir šandien skaitosi pačiais geriausiais žemės ūkio specialistais. Reikia manyti, kad Dotnuva dar ilgus metus pasiliks geriausia žemės ūkio mokykla ne tik pavergtoje Lietuvoje.

Rusų valdžios viršūnėje sėdintieji žmonės žino, kad žinių ir patyrimo taip lengvai neįgys. Jie taip pat žino, kad didelių pakaitų trumpu laiku nepajėgs padaryti. Praeitais metais sovietų valdžia įsigijo Angolą, pačią naujausią sovietų imperijos koloniją. Iki šio meto okupantas tos kolonijos dar nevaldo. Rusai Angolą kolonizavo Kubos karių pagalba, bet tie kariai reikalingi pirmesčiai valdžiai ginti. Jeigu Angoloje nebūtų Kubos kareivių, tai ten nebūtų ir Dr. Neto, rusų primesto prezidento valdžios. Valdžios atstovai dar ir šandien bijo be didesnės Kubos karių palydovų grupės leisti į provinciją ir susitikti su vietos gyventojais.

Pilietinis karas Angoloje baigtas. Castro praeitais metais rašė tuometiniam švedų premjerui Palmei, kad jis pamažu atitrauks Kubos karius iš Angolos. Šandien Palmės jau nėra švedų valdžioje, bet Castro kareiviai dar ir šandien tebebudi Angoloje. Castro tvirtina, kad Angoloje jis nedaug karių telaiko, bet jis jau pranešė krašto gyventojams, kad teks susiveržti diržus. Krašte visko bus mažiau. Pasirodo, kad Angoloje laikyti dešimt ar penkiolika tūkstančių karių gana brangiai kainuoja. Reikia karius ten nuvežti, reikia juos pamaitinti ir aprenkti, reikia juos gydyti ir teikti kitokią patarnavimą. Kas nors turi tuos pačius viskuo aprūpinti. Kiekvienam atrodė, kad sovietų valdžia turėtų tai padaryti, bet dabar aiškėja, kad kubiečiams rusai tikrai ginklus davė, o dėl visų kitų aptarnavimų teks patiems Kubos gyventojams teks susiveržti diržus. Rusų valdžia negali maitinti kubiečių Angoloje, nes jai pačiai trūksta javų ir riebalų. Ji negali duoti duonos badaujantiems Angolos gyventojams.

Naujos imperijos kūrimo procese gaunasi pats keisčiausias įvykis. Rusų primestas Angolos prezidentas A. Neto, negalėdamas gauti reikalingo maisto ir kitokios paramos iš rusų, siekė užmegzti santykius su JAV, kad galėtų prašyti pagalbos. Bet JAV neskuba pripažinti vienos nedidelės grupės valdžios. Viskas buvo suplanuota, kad Romoje vykusioje žemės ūkio produktų konferencijoje būtų Amerikos gautas pasižadėjimas teikti pagalbą badaujantiems angoliečiams, bet tuometinis sekretorius Butz griežčiausiai atsisakė. Koks buvo padarytas sekantis žingsnis?

Gera informuotas Bostone leidžiamas "Christian Science Monitor" korespondentas Joseph G. Harsch iš Angolos praneša, kad naujai įsteigtos kolonijos prezidentas A. Neto kreipėsi į Portugalijos vyriausybę pagalbos. Jis nori, kad Portugalija siųstų į Angolą savo žemės ūkio specialistus, buvusius kolonijos administratorius ir pastatytų kraštą ant stiprių ekonominių pagrindų. Portugalai; pasiūlymą svarstė ir atsisakė siųsti ten specialistus, kol Angoloje bus Kubos kareiviai. Jie žino, kad Kubos kariams teks portugalus ginti nuo vietinių gyventojų. Portugalai sutiktų padėti Angolai tikrai tuo atveju, jeigu ten nebūtų svetimų įtakos.

Visi atidžiai seka, kaip bus išspręstas Angolos gyventojų maitinimo klausimas. Jeigu šis klausimas nebus teigiamai išspręstas, tai Kubos gyventojai galės atleisti diržus. Bet jeigu naujas kolonizmas neša tikrai badą, tai kubiečiai gali paskubomis būti priversti lėkti namo,

Robin Grieco dirba Pensilvanijos monetų ir medalių kalykloje. Jis baigia tinkrinti jo pagaminatą Fordo T modelį, šeimos ruošiamajam vasaros kelionėi. Šis senas automobilis bus apmuštas medalių. Grieco nori, kad jis būtų tikslus.

VI. BAKONAS

Pastabos iš tolo

(Tęsinys)

Po nuotrauka — toks paaiškinimas: "Pirmasis ir dabartinis Lietuvos prezidentas. Antanas Smetona, 60 metų, pirmasis vykdomasis administratorius tos Baltijos respublikos, įkurto 1918 m., vėl 1926 m. perversmo keliu pastatytas valdžion, išrinktas naujam septynių metų terminui 1931 metais".

Nr. 6. Nepaprastai graži senąjį Vilnių vaizduojanti nuotrauka su Neries upe, kurios krantuose matyti puikūs pastatai, už jų — krašto panorama.

Paaiškinimas po nuotrauka: "Vilnius — dabar lenkų valdžioje. Kai Tautų Sąjunga, ginčijose dėl Lietuvos valstybės sienų, Vilnių, Lietuvos istorinę sostinę Lenkija užėmė 1920 m. spalio mėn. 9 d. Tautų Sąjunga tą pagrobimą pripažino".

Nr. 7. Karmelitų vienuolyno nuotrauka. Gera — puiki, kaip ir visos čia aptariamios.

Paaiškinimas po nuotrauka: "Sv. Kazimiero seselės, daugelis jų iš Čikagos, dirba tame vienuolyne. Klaipėdos gyventojų dauguma yra liuteronai. Lietuva daugumoje — yra Romos katalikai".

Nr. 8. Nuotrauka — prezidentūra Kaune. Kaip ir visos — ir ši nuotrauka gera.

Paaiškinimas po nuotrauka: "Prezidentūros rūmai Kaune. Oficiali Prezidento Smetonos rezidencija".

o rusams šunuodegiaujantieji naujų valstybių vadai turės trauktis ir pradėti darbą dirbti. Kolonializmo gaudys jau eina prie pabaigos. Rusams bus labai sunku svetimais pirštais žarijas žarstyti. Dabar laikoma rusų imperija pradės braskėti.

nos rezidencija Kowno ar Kauno — dabartinėje Lietuvos valdžios sostinėje. Napoleonas perėjo per Kauną žygiuodamas į Maskvą".

Nr. 9. Puiki ulonų (kavalerijos) rikiuotė, kurios nors pado metu.

Paaiškinimas po nuotrauka: "Lietuva išlaiko didelę kariuomenę. Paskelbus (1918 m. vasario 16 d.) Lietuvos nepriklausomybę, Lietuva priešinosi bolševikų invazijai. Nesutarimai su Lenkija ir Vokietija — Lietuva vertė kreipti labai didelio dėmesio krašto gynybos politikai".

Nr. 10. Nuotrauka — vaizduojanti lietuvaites (tautinių se rūbuose) prie staklių.

Paaiškinimas po nuotrauka: "Kaimo pramonė prie Baltijos. 80% Lietuvos gyventojų gyvena žemės ūkyje, kuris gamina javus, linus, gyvulius ir pienukystės produktus. Miškai užima ketvirtį respublikos teritorijos".

Nr. 11. Labai sena Kauno miesto nuotrauka, betgi visai gera, rodanti senąjį Kauno miestą (mūsų laikų).

Paaiškinimas po nuotrauka: "Senovės Kaunas yra bokštų miestas. Jezuity bažnyčia yra kairėje nuotraukos pusėje, vaizduojančioje dabartinę Lietuvos sostinę. Priešų armijos nuogėdino Kauną net vienuolika kartų, nuo jo įsteigimo 11-mešimtmečio".

Nr. 12. Ši, paskutiniojo montaže, nuotrauka vaizduoja Lietuvos Karo Teismo posėdį, kuriame sprendžiama Klaipėdos nacių byla, kurioje jų 4 buvo nuteisti mirties bausmė, o daugių kitių įvairiomis kalėjimo bausmėmis. Nuotraukoje matyti karo teisėjai — uniformuoti karininkai, taip pat kaltinamieji — saugomi kareivių su šautuvais ir šalmomis.

Paaiškinimas po šia istorinę nuotrauka yra toks: "Klaipėdos naciai apkaltinti suokalbiumu — konspiracija. 87 naciai yra kalėjime už suokalbį prieš Lietuvos suverenitetą. Hitlerio neseniai padarytas pareiškimas, kad "Klaipėda nuo Vokietijos buvo pavogta" — atnaujino baime" (Lietuvių V. B.).

Taigi, pagal tą antraštę (per visą "The Chicago Daily News" puslapį) "Why Memel May Be World's Next War Center" — žurnalistų ir diplomatų spėlio jimai neišsipildė, karas dėl Klaipėdos nekilio netik tada (rengiantis 1935 m. rugsejo mėn. 29 d. Klaipėdos krašto seimelio rinkimams, kuriuose, kaip ir ankstesniuose rinkimuose, socialdemokratams ir žydams balsuojant ne už lietuvius, bet už vokiečius sąrašus vokiečių kandidatai išėjo laimėjus su didele balsų dauguma) bet nei vieno šiuo ne buvo paleista net ir tada — kai vokiečiai Klaipėdą užėmė 1939 metų kovo mėnesio 22 dieną. Niekas stebėtino. Nei vieno šiuo nebuvo paleista ir tada — kai rusai užėmė net visą Lietuvą.

To paties laikraščio spalio mėn. d. laidoje įdėta prezidento A. Smetonos nuotrauka su tokiu paaiškinimu: "Vidurio Europos audros centras. Lietuvos prezidentas Anthony Smetona, Lietuvos — kuri neseniai (Nukelta į 5 psl.)

BIRUTĖ KEMEŽAITĖ

RUSISKASIS KOMUNIZMAS IR IŠEIVIŲ VEIKLA

Bet tie patys lietuviai yra ir krikščionys katalikai, ir lietuviai: jų pačių prigimties įpareigoti ginti savo tėvynę. Todėl krikščionių vadams, norint juos įtraukti į savo internacionalinę veiklą, nieko kito neliukia lietuvių sukalifikuoti į išskirtinai sąmoningus krikščionis, ir išskirtinai sąmoningus kovotojus už pavergtą tėvynę. Taip savo straipsnyje juk dr. Maceina padarė. Attrinkti sąmoningieji krikščionys automatiškai pasidarė internacionalinės krikščionių veiklos nariais, o sąmoninguosius tautinės veiklos atstovus pirmiausia teks sąsąmoninti tautiniai ir "susąmoninti" krikščioniškai... Taigi, šis darbas jau yra vykdomas apie keturi metai. Frontininkai, kurių partijos žmonės daugumoje vadovauja ir lietuvių katalikiškoms organizacijoms, yra ir jų nariai; kurie, konfiskavę lietuvių bendruomenę su kultūrine veikla bei lituanistinėmis mokyklomis, auklėdami pagal savo dvasią, visus pasuko kolaboraciniu keliu; kuriems, konfiskuojant "Draugą", Tėvai Marijonai sugebėjo išsikviesti daugiau tiesių sudarydami su jais bendros veiklos sąjungą, atstovaudami universalios Krikščionybės pusę, o frontininkai fronto.

Tai kaip matome, šio UKF rankose jau yra didesnioji lietuviškos visuomenės dalis. Tik dr. Maceinos atskirti tautinės sąmonės lietuviai įsikabinę į ALT'ą ir "Naujienas" dar laikosi. VLIK'as išsigančias laviruoją, nežinodamas į kokią pusę tūpti. Bet, manau, jis apsispręs už frontininkus, nes juk vis silpnieji prie di-

desnės grupės glaudžiasi, anot J. Budzeikos, kuo daugiau atsiranda bendro įsitikinimo žmonių, tuo tas įsitikinimas darosi neklaidingesnis... Prisiminkime, kaip (dar tada nereklamuojamo) Universalus Krikščionybės fronto vadai stengėsi po kultūrinę skraistę nutraukti ALT'os politinę veiklą. Kai ši priemonė pasirodė nevaisinga, jie sugalvojo kitą: Per ALT'os ruošiamą Lietuvos nepriklausomybės minėjimo rinkliavą, kuri yra jos vienintelė pajama, greta ALT'os pinigų rinkėjų, atsisotai ir su savo atkišta kepure. Šis metodas, kas kart vis tobulindami, Krikščionybės vadai jį vykdė toliau tikėdami, kad vieną dieną ALT'a pritrūks pinigų ir turės savo politinę veiklą sulaukyti. Pažvelkime į antrą kankinę "Naujienas", kurios dar ir šandien yra apšaukiamos komunistiniu, ar bedievių laikraščiu, tokiu pravardžiuavimu siekiant nuo jos atitraukti žmones.

Jeigu dr. Maceinos komunisto, kovojančio prieš rusiškąjį imperializmą, pavyzdys nėra pretekstas pateikti tik politinės veiklos puofimą, o yra jo tikras įsitikinimas, kad politinėje veikloje yra tikrų komunistų ir dėlto tokiems kaip dr. Maceina nėra priimtina tokia politinė veikla, nes jie mat yra kovotojai prieš komunistinę bedievybę, tai kodėl tokio komunisto pavyzdžio dr. Maceina nemėgino paieškoti lietuvių politinėje veikloje pvz.: ALT'os, VLIK'o ar "Naujienų" (kurios jų pačių apšaukiamos komunistinėmis) bendradarbių tarpe? Arba net pačioje komunistinėje Lietuvoje kur komunistų (ir tikrų ir netikrų) knibždėte knibžda? Ogi todėl, kad pats dr. Maceina žinojo, kad tai būtų bergėdžios pastangos, nes Rusijos komunistas yra bolševikiškas, būdingas tikrai rusų tautai, tad tuo pačiu turintis ir rusiškojo imperializmo bruožus. Rusija ne tik komunistina svetimas valstybės, bet kartu jas

okupuoja. Tokio komunisto kova prieš rusiškąjį imperializmą reikštų kovą patio prieš save. Todėl dr. Maceina nieko kito neliko, kaip "keliauti" į nerusišką, pusiau Komunistinės Rusijos pavergtą Rumuniją tokio komunisto ieškoti. Tačiau ir tas komunistas rumunas arba turėjo būti netikras komunistas, arba ne rusiško komunisto atstovas...

Komunistinė Rusija stengiasi užkrėsti komunizmu nekomunistines valstybes ne todėl, kad jai rūpėtų visą pasaulį padaryti bedievišku, kad jiems rūpėtų žmonių sielos pasaulis, kuo labiausiai rūpinasi ir tik dėl kito pergyvena dr. Maceina. Komunistinė Rusija, kaip teigia įžvalgusis D. Friede, turi ne religinį, bet politinį tikslą: per komunizmą plėsti rusiškąjį imperializmą, jį nelaikydami tik priedanga (ką primeta dr. Maceina), bet priemone tikslui atsiekti. Štai ryškus čekoslovakijos pavyzdys: Pirmiausia komunistinė Rusija dėjo pastangas joje įkurti komunistų partiją. Po to sušvelninta, pagrazinta komunistine ideologija bei visokiariopa materiališka parama ją stiprindama ugde. Tada kurstė paimiti valdžią į savo rankas. Žinoma, kadangi jie patys savo tautą geriau žinojo, tai rusų komunistai jiems nediktavo kaip turėtų tai padaryti, leisdami galvoti čekoslovakiskai. Tik kai tikslas buvo pasiektas, kai čekoslovakų komunistai atsisėdė prie savo krašto valstybės vairo, kas atsitiko? Rusijos komunistai atvykę nušalino čekoslovakų komunistinę valdžią ir patys atsisėdė į viciolę pradėjo kraštą valdyti, pritaikydami rusiškojo komunizmo režimą. Tai ar šis pavyzdys neįrodo, kad komunistas buvo tik priemone, tik pagalba rusų imperialistiniams siekimui įgyvendinti? Ir okupuoto krašto viduje komunizmo paplitimą buvo lenkiami okupacijai nesipriešinti. Zi-

noma, kokio auklėjimo yra tėvai, taip būna auklėjami ir vaikai...

Šandieninis rusiškasis okupantas yra subedievyjęs, tai ir savo vergus stengiasi tokiais padaryti. Carizmo laikų rusiškasis okupantas buvo pravoslaviškas, tai ir savo vergus visai tokiomis pat baisiomis priemonėmis stengėsi supravoslavinėti (Kražių sekrdynės). Visai tą patį norėjo pasakyti ir D. Friede. Jis niekur nepaneigia, tai ką teigia dr. Maceina, kad komunistinė ideologija daro neigiamą įtaką jaunimo auklėjime, kad tikintieji persekiojami, kad ugdomos naujos komunistų kartos. Dr. Maceina į visą okupacinę mūsų tėvynės ir tautos tragediją žiūri kraštutinio kataliko akimis koncetrudamasis tik į komunizmo daromą žalą religijos atžvilgiu. Pergyvendamas dėl galimo okupuotame krašte lietuvių subedievyjimo, Dr. Maceina mums pataria rečiau vartoti politinę veiklą artimus tautiškumą reiškiančius žodžius "rusas — lietuvis", kad nebūtų nustelbti religiją akcentuojami žodžiai "krikščionis — komunistas". Primėnes, kad Lietuva yra ne tik rusinama, bet ir komunistinama, jis klausia: "Kas pavojaus yra šiuo metu didesnis? Katram pavojui lietuvių tauta sekmingiau priešinsis? Kaip yra su krikščioniškąja lietuvių sąmone?" Toliau jis rašo: "Ar nėra pagrindo susirūpinti, kad religijos įtaka Lietuvoje pamažu silpsta ir kad tuo būdu tarsi vienintelis veiksnys, pajėgias spirts komunizmui, vis labiau nustoja galios, atverdamas duris į sykio indeferentizmui, o paskui savaime ir komunizmui? Iš čia matome kaip dr. Maceina vėl puola į kraštutinumus. (Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

LELE 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES,
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligitonys pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
850 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849
Rezid. 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.,
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais, 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius,
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6122 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Telef. BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9861
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet
tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.
DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val.: antradieniais nuo 1-4 po pietų
ketvirtadieniais nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais
ir penktadieniais 8-12 val. vak. Šeštadieniais
24 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezės, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-11 ir 6-8, šeštadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

GELININKAS
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausias gėles ir vėnas. 22:11
piu papuošimu ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTA) (AS)
DAUBARŲ SŪNUS
5525 So. Harlem Ave. — 584-1220

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOS"

Detroito naujienos

Tautos šventės minėjimas

Tautos šventės minėjimas Detroito, nors pavėluotai, jau praeityje. Prasidėjo rugsėjo 26 p. m. maldomis šv. Antano, šv. Petro ir Dievo Apaizdos lietuvių parapijų bažnyčiose. Buvo atliktos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Dalyvavo šv. Antano parapijoje, į bažnyčią buvo įneštos keturios vėliavos: savanorių kūrėjų, šaulių, Amerikos ir Lietuvos. Vėliavų įnešimui vadovavo "Svyturio" jūrų šaulių kp. pirm. Alfa Šukys. Minėjimas — akademija įvyko Kultūriniam Centre 12:30 val. Minėjimą pradėjo ir trumpai žiūrėję tarė LB apylinkės pirm. Jonutis Gilvydis. Po trumpo žodžio, primenant Tautos šventės reikšmę, pakvietė programai vadovauti Janina Udrienė. J. Udrienė dėvėjo tautinius rūbus, labai gražiai atrodė ir labai gerai pravedė programą.

I sceną buvo įneštos keturios vėliavos. Vadovavo skautai. Atsistojimu buvo pagerbti žuvę dėl laisvės lietuviai. Invokaciją sukalbėjo Dievos Apaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Paskaitą skaitė Vliko atstovas, teisininkas-advokatas dr. Bronius Namickas. Tema, pakartojta su komentarais, neratifikavimas Helsinkio konferencijos susitarimą, daugiau paliesdamas Pabaltijo tautas. Mano supratimu kalbą turėjo būti patriotinė uždeganti, visais būdais kovoti dėl Lietuvos laisvės ir Nepriklausomybės.

Po paskaitos vyko meninė programa. Pirmą pasirodė tautinių šokių jaunių "Šilainėčiai" su vadove Asta Banionyte. Pašoko tris šokius: Vėdarą, Prienų Suktuve ir Šustą. Akordeonistas Vidas Navaravskas, St. Butkaus šaulių kuopos kanklininkas paskambino "Lenciugėli, Audėjė, Pas močiutę augau, Suk suk ratelį ir bisui pridėjo Kalvelį. Publikai kanklių muzika labai patiko ir labai plojo ir šaukė bis. Kanklių muzikos vadovė Dana Petronienė. D. Petronienė yra puiki moteris ir labai populiari Detroito. Po meninės programos sugiedotas Tautos himnas. Tautos šventės programa LB reikalams buvo renkamos aukos. Surinkta 600 dolerių. Publikos dalyvavo per du šimtus.

Žurnalistų popietė

Popietė įvyks spalio 9 d. 3 val. p. p. punktualiai, Lietuvių Namuose. Popietė vieša, mielai laukiame ir ne žurnalistai. Programoje kalbės svetys iš Floridos, publicistas, visuomenininkas, inžinierius Vilijus Bražėnas. Po programos apatinėje salėje bus paruošta kavutė. Detroito, Windsoro ir apylinkių lietuvių maloniai kviečiami į popietę atsilankyti. Ruošia Detroito žurnalistų skyriaus valdyba.

Lituanistinės mokyklos balius
Žiburio Lituanistinės mokyklos balius įvyks spalio 16 d. su menine programa. Pelnas skiriamas mokyklos išlaikymui.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRAnkfort 6-1882

Gėles visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji Barberio ir Gene Drishio krautuvių
THE D. IST STORE
9918 Southwest Hwy, Oak Lawn,
Tel. 499-1318

Vieta Kultūriniam centre, pradžią 7 val. Detroito ir Windsoro bei apylinkių lietuvių kviečiami skaitlingai dalyvauti. Ruošia Mokyklos Komitetas.

Piknikas po stogą

Šv. Antano parapijos piknikas po stogą įvyks spalio mėn. 31 d., pradžią 12 val. Lietuvių Namuose. Ruošia Bažnyčios Komitetas.

Sukurs lietuvišką šeimą

Vilija Marija Baukytė ir Remigijus Žigimantas Sužiedėlis iš Čikagos sukurs lietuvišką šeimą. Sutoktūvės įvyks spalio mėn. 9 d. 5 val. šv. Antano parapijos bažnyčioje. Vaisės Kultūriniam Centre 7 val. vakaro.

A. Sukauskas

Atsakingi žmonės taip nedaro

SKAITYTOJŲ BALSAI

Mane šurpas nukrėtė, kai spalio 2 dienos Naujienose perskaiciau Petro Šilo atvirą laišką Batūno pirmininkui Kestutui Miklui. Perskaitęs palaukiau, ir palaukęs dar kartą, nesuprantu kaip atsakingas pareigas einą žmogus galėjo tokį tuščią ir melagingą pareiškimą padaryti?

Pirmausia, man kilo mintis išaiškinti, kas tas Batūnas yra ir ko vertas yra šios organizacijos pirmininkas? Kaip jis galėjo tvirtinti, kad Amerikos Lietuvių Taryba, ir tai padaryti pasakiškas sumas buvusio pirmininko knyga? Iš kur tokias informacijas gavo? Iš viso, iš kur jis savo žinias semia?

Kaip Batūnas gali pasitikėti Miklo bet kokių pareiškimu, jeigu jis tokias melagingas žinias paskelbė apie Amerikos Lietuvių Tarybą? Ir tai padaryti po to, kai jis pats buvo Chicagoje ir visai netoli ALTO centro. Jeigu nenorėjo užteiti ir paklausti tikslų duomenų, tai galėjo patefonuoti. Bet kaip jis, tikslų žinių negavęs ir savo šiltnamio nepatikrinęs, galėjo leptelti visa tai, ką Petriui šilui ir kitiems yra pasakęs?

Man pasakoja, kad jis atstovauja lietuviams prie Jungtinių Tautų, kad jis dirba kartu su estais ir latviais. Jeigu jis tokiais duomenimis švaistosi, tai kaip tie estai ir latviai gali juo pasitikėti? Iš viso, kaip toks lengvabūdis gali bet kur lietuvius atstovauti?

Jeigu jis būtų paklauses ALTO raištinę, tai jis pats būtų galėjęs atsakyti. Bet jis to nepadarė. Jam tiesa ir teisybė nerūpėjo. Laimė, kad jis eina kartu su barzdukine Bendruomenė, kuri kiekvieną dieną vis siaurėja ir siaurėja. Reorganizacinė Bendruomenė tokiu veikėju vienos nebūtų. Kaip ten bebūtų, jis negalėtų reorganizacinės niekur atstovauti.

Esu dėkingas Petriui Šilui, kuris driso šitokius kovotojus išvilkti dienos švieson. Esu dėkingas ne aš vienas, bet didelė lietuvių dauguma. Mes visi esame dėkingi.

Šilas atliko didelį darbą. Didelė mano pagarba jam. Kiekvienas lietuvis, užgirdęs tokias neileidžias žinias skelbiančią veikėją, turėtų vilkti melą viešumon ir parodyti juos dienos šviesoje.

Jonas Kavoliuskas

* Oxfordo kapinėse Mr. Elderis pasistatė sau paminklą su tokiu eiliniu rašu: "Čia ilsisi Elderio kūnas, tikrąjį jis čia tik išsėdė, kai mums. Bet dabar, bent šiandien, rugsėjo 14-tą šešiasdešimpenktais, jis tebėra dar gyvas".

Papežius kanonizavo vienuolę

VATIKANAS. — Papežius Povilas VI spalio 3 kanonizavo šventąją buvusią Portugalijos vienuolę Beatricę da Silva, kuri 15 šimtmečiuose įsteigė Švento Pajinimo seserų vienuoliją ir kurią popiežius Inocentas VIII patvirtino 1498 m. Kanonizacijos iškilmėse dalyvavo apie 30,000 maldininkų susirinkusių šv. Petro Bazilikos aikštėje.

Beatrice da Silva gimė 1424 m. Maroke, kuri tuomet buvo Portugalijos karalijos dalis. Ji gimė Portugalijos karaliaus giminių šeimoje ir priklausė Portugalijos karaliaus Jono II iš Kastilijos karališko dvaro sūnų. Kadangi ji buvo labai graži, tai karalius į ją įsimylėjo. Karalienė Isabelė, žinoma pavydėdama, uždarė ją į rūsi. Kitai išiečiai nesant, karalienės Isabelė dvaro gražuolė Beatrice įstojo į Ispanijoje esantį vienuolyną.

Gaisrus įspėja aparatai

Amerikos draudimų informacinis institutas, ištyręs visus aparatus, kurie iš anksto sukelia alarmą gaisrui iškilus, nusprendė, kad iš keturių rinkoje esančių aparatų tik du yra rekomenduotini, būtent: pirmoje vietoje — fotoelektrinis detektorius, kurį paveikia atsitardė dūmai.

Šie abu minėti gaisro alarmams sukelti aparatai yra vieni kitam maždaug lygūs, bet draudimų informacinis institutas vis dėlto jonaus veikiantį aparatą laiko kiek patikimesniu, nes, pavyzdžiui, labai tamsioje naktyje fotoelektroninė akis, gal būt, dūmus gali sušukti kiek pavėluotai.

OCT. 3 1976

FOR THE BLIND AND SIGHT CONSERVATION

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ZEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas, ŽEMES ŪKIO ŠVIETIMAS. Studija, išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus leidykla. Knyga, dviejų dalių: Žemės Ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio švietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs lietuvių nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų su groves gražiausiu išaugusi ir suklestėjusi Lietuvos politiniu, ekonominiu ir kultūriniu laimėjimu, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiulius ir džiugiančius savo žemės ūkio kultūros vaisius ir prikyti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodė tik žemdirbiams skaitytų, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88,12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išlaikytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reiskia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parasyta, kad pradedus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autorius skiria lietuvių šiais žodžiais: "Dėkingas stumau — mylimai tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kainu tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čeki arba Money Orderi siusti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigų, tuojau knyga pasistumė

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastarąsias daryti įtakus į krašto politiką. 1976 m. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

PASTABOS IS TOLO

(Atkelta iš 4 psl.)

paskelbė valstybinį gedulą ryšium su sukaiktimi, kai Lenkija užgrobė Vilnių. Šis gestas sukelė naujas kalbas apie karą Europoje".

* St. Kilda salos gyventojai Hebridų salyne Skotijos pakranėse turi keistą vedybų paprotį. Pasipiršęs vedyboms jaunikaitis turi įlipti į 850 pėdų aukštumo uolos viršūnę, kurios pats smalgais kabo ant akmeniuoto jūros pakraščio. Ten užlipęs, jaunikaitis turi kurį laiką stovėti ant vienos kojos, žemai užiant vandenyno bangoms. Menkas neatsargumas lipant į uolos viršūnę ar susvyravimas stovint ant jos, reikštų neabejotiną mirtį. Šios salos gyventojų skyrybos yra nežinomos.

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Š. m. spalio mėn. 8 d. 7 val. vak. Našlių, Našliukų ir Pavienių klubas turės elinį susirinkimą Vėjų salėje. 2455 W. 47 St. Klubo nariai ir nori būti narais yra kviečiami atsilankyti aptarimui klubo einamųjų reikalų. Užsiteruoti dalyvavime tradiciniame Našliukų bankete dar galės gauti bilietų. Norinčių dalyvauti bankete skaičius turi būti žinomas iki spalio 10-tos dienos. Po susirinkimo bus vaišės ir šokiai.

ERZVILKO klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 6-tą d. Vaidžio salėje. 4238 S. Maplewood, 7:30 val. vak. Po susirinkimo bus vaišės. B. Zemgulis.

Lietuvių Brighton Parko Moterų klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalio 7 d. 7 v. v. Petronėlės salėje. 4500 S. Talman. Narės prašomos gausiai dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės. Nuf. Rašt.

Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos pastotoginis narių susirinkimas įvyks šeštadienį, spalio 9 d. 1:30 val. po pietų. 2548 W. 71 St. Narės kviečiamos atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus ir vaišės. Rėdė Didžiagalviene, rašt.

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENTA DIENA BŪTINI KRIKŠCIONIUI

"Tiesius darykite takus savo kojomis, kad kas šluobdamas neklystų". — Ebr. 12:13.

O ką apaštalas reiškia taip sakdamas? Nėra abejonės, kad jis aiškina, kad Viešpaties pasekėjai, kurie vadinasi Krikščionimis, turi būti sveiki ir stiprūs tikėjime. Mes turime stengtis nugalėti visas klūtas, pasipriešinimus ir trukdymus, ir prašyti, kaip Viešpaties patarta: "Neapleisk mus gundy muose". Mes turime vengti pagundas, stengtis pasirodyti tikrais kovotojais prieš kūno ir akių geidulius ir nugalėtojais viso, kas priešinga Dievo valiai. Todėl kiekvienas tikras Viešpaties Jėzaus Kristaus pasekėjas privalo pasistengti pasirodyti pilnai paklusnus savo Vadui ir Mokytojui ir ištikimai sekti jo pėdomis, nes tik tokie laimės jo pripažinimą ir pagyrimą.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirtusieji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629

ŠV. RASTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6646 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAISON VISTA

REpublic 7-3000

REpublic 7-3001

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

1505-07 So. HERMITAGE AVENUE

TEL.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE

PATARNAVI-

MAS DIENA

IR NAKTĮ.

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. TEL.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLAGE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

TRUMPAI

— Vytautas Lazauskas iš Marquette Parko apylinkės platinimo vajeus proga tapo Naujienų skaitytoju užsakydamas jas vieneriems metams per administratorių Kristiną Austin. Naujienų skaitytojas p. V. Lazauskas reikią kultūrinę veiklą, dalyvaudamas "Pirmin" chore ir jo pastatymuose, socialus parengimose bei požiūriuose ir privačiuose sueigose. Dėkojant jam už prenumeratą, gerą žinių malonų pranešti visiems skaitytojams. Platinimo vajeus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai. Maloniai kviečiame ta galimybę pasinaudoti arba panaudoti.

— Ona Kryževičienė iš Brighton apylinkės lankėsi Naujienose pratesti prenumeratą. Dėkui už vizitą, malonią pažintį ir pasikalbėjimus, taip pat už penkine Naujienų paramai.

— Vincas Mankus, Chicago Lietuvos Tarybos veikėjas, stasga ir netikėtai susirgo. Gydosiv. Kryžiaus ligoninėje, intensyvios priežiūros skyriuje. Tuo tarpu nepriimami lankytojai, ne šaukimai telefonu.

— Katie Jakubs, ilgametė Naujienų skaitytoja iš Brighton Parko apylinkės, gydosiv. Kryžiaus ligoninėje. Ją nuolat lanko dukterė Ann ir žentas Al

Kueltzo, žinomi Chicago Tautinio bendrovės pareigūnai.

— Naujienų lanketo proga ruošiamas programos leidinyssu informacija ir organizacijų bei biznierių skelbimais ir sveikinimais. Puslapis kainuoja \$50, pusė pusl. \$30, ketvirtis \$15 ir sveikinimų eilutė \$5. Skelbimus ir sveikinimus priima Kristina Austin, tel. 421-6100. Bankektas bus spalio 24 d. Porsonality Lodge, 6649 Archer Ave., su puikia sale, gera virtuve ir specialistais virėjais, puikiai tenkinančiais svečių ir rengėjų pageidavimus. Pravartu su šia sale bei jos teikiama patarnavimais banketo metu susipažinti organizacijų bei klubų veikėjams. Visi maloniai kviečiami bankete dalyvauti ir vietas grupėmis ar pavieniai rezervuoti galimai veikiau tinkamesniam svečių priėmimui.

— K. Milkovaitis, penkias savaites išgulėjęs ligoninėje ir negalėdamas visiems padėkoti atskirai, dėkoja organizacijoms, bei pavieniams asmenims už linkėjimus žodžiu, raštu, telefonu iš Chicago ir kitur, už gėles, dovanas, lankymą bei malonias. Nuosirdus ačiū visiems!

Prisimena Rožę Tijūnienę

A. a. dantų gyd. Rožės Tijūnienės vienerių metų mirties paminėjimui bus atšaukiamos šv. Mišos spalio 17 d., sekmadienį, 12 val. Tėvų Jėzuitų koplyčioje; spalio 18 d. 6 val. ry-

Kanados premjeras Pierre E. Trudeau skundžiasi jo vadovaujamos liberalų partijos įtakos mažėjimu. Kai jis važinėjo Kubon Fidel Castro giriai, tai nepagalvojo, kur važiuoja, ir visai nesvarstė ką pasakojė, o dabar jau pradeda rūpintis, kaip žmonės nuo jo vedamos politikos pradeda sukintis.

to — Šv. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parko parapijoje; ir tą pačią dieną, 8 ryto — atšaukiamos šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, 12433 So. Halsted St. Maloniai prašome artimųjų ir pažįstamų už mirusios sielą pasimesti.

Ta proga bus įteikta Balzeko Lietuvių kultūros muziejui gautoji iš Vyt. Didžiojo Šaulių Rinktinės tūkstantininkų vinjetė, kuri dedikuota a. a. Rožės Tijūnienės pagerbimui, kaip padėka už 3,000 dolerių auką šaulių namams.

Tuo pačiu paminėtina, kad skirtoji vinjetė, kurią išradinagai ir nepaprastai gražiai sukūrė menininkas K. Bertasius, simboliškai pagerbia ir visus aukotojus. Koresp. (Pr.)

★ NAUJI PRENUMERATORIAI, kaip ir visi mieli skaitytojai, gali dalyvauti rėmėjams skirtuose vertingų daiktų laimėjimuose. Reikia tik užsisakyti bent trims mėnesiams Naujienas ir kartu atsisiųsti \$5 už 6 laimėjimo lapelius, kuriuos Vajeus komisija stropiai užpildys siuntėju arba jo nurodytų asmenų vardais ir atsisiųs pakvitavimą.

Minėtam reikalui Vajeus komisija gavo iš Normano Bursteino \$1,000 vertės brangių kailių paltą, dail. M. Šileikis įteikė savo kūrybos paveikslą, Jonas G. Evans ir jo šeima paskyrė \$50 U. S. Tautinio lanketą. Universal Tautinio ir Skolinimo B-vė davė \$25 Tautinio lanketą, Donald A. Petkus įteikė įvairių taurių gėrimų pintinę, Beverly Hills gėlių krautuvė išrašė \$20 dovaną pažymėjimą. Yra ir daugiau vertingų ir universaliaus vartojamų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
NAUJIEŅOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI IDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS.
Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 250 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą. \$8.00
Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik \$2.00
Galima taip pat užsisakyti paštą, atsisiųstus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIEŅOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, be mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuvių minimi senovose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2.00. Knygėlė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsisiųsite šiuo adresu:

NAUJIEŅOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

jūno dovanai. Jų paskirstymas bus spalio 21 d. Naujienų bankete, Personality Lodge, 6649 Archer Ave. Visi kviečiami dalyvauti, bet ypač minimų daiktų laimėjimui dalyvavimas ne būtinas.

Vajeus komisija prašo visus skaitytojus apie tai pasakyti savo draugams ir pažįstamiems, neprenumeruojantiems Naujienų. (Pr.)

GALVOJE MAIŠOSI

Tokia antraštė (W Glowie Sie Maci) Chicago lenkų dienraštyje Dziennik Związkowy patelkia sekančias naudingas informacijas:

Žmogaus širdis — moterų ypatumai sveria 220 gramų, vyrų 280 — per vieną minutę išpumpuoja 5 litrus kraujo.

Vienas kraujo lašas talpina savyje apie 3 milijonus raudonųjų kraujo kūnelių ir nuo 4 iki 10 tūkstančių baltųjų.

Mūsų inkstai per vieną parą perkošia apie 1,700 litrų kraujo. Per vieną parą mes įkvėpuojame ir išpučiame 13 tūkstančių litrų oro.

Per savo amžių (skaitant 70 metų) žmogus praleidžia miegui 23 metus, kalboms 13 metų, valgymui 6 metus.

Per savo amžių (70 metų) suvalgome vidutiniškai po 100 tonų maisto produktų, tai yra maždaug 1,250 kartų daugiau negu patys sveriamė.

Apskaičiuota, kad vertė metalų, riebalų, cukraus, kalkių, fosforo, sieros, potašo ir magnezijos, iš kurių susidaro visas mūsų organizmas, siekia nedaugiau kaip porą dolerių. jpr

LAKŪNO BELENKOS ŽMONA PRAŠO

MASKVA. — Kaip komunistinėje sisemoje priimta, pabėgusio lakūno lt. Belenkos žmona viešai pareiškė, kad ji netiki, jog jos vyras pabėgęs laisva valia. Ji, esą, buvęs ištikimas komunistų partijos narys ir niekad nebūtų laisvu noru pametęs savo tėvynę ir žmoną su vaikais, išbėgdamas į Vakarų.

Belenkos žmona Liudmila yra pasiuntusi prez. Fordui laišką, prašydama lakūną Belenką grąžinti atgal į Rusiją. Jam, esą, nieko blogo grįžus į Rusiją neatsitiks.

Lakūno žmona Liudmila ir jos motina tokius ir panašius pareiškimus padariusios sušauktoje žurnalistų konferencijoje, tikslu išaiškinti Vakarų propagandinės mašinose melus.

Rusai ir dabar tvirtina, kad lakūnas Belenka pristigęs benkrizto ir todėl buvo priverstas nusileisti Japonijoje, kur jį prievarta sulaukė.

HELP WANTED — MALE

Darbavimui reikią

BOILER ATTENDANT

Opportunity exists for boiler attendant. Must be licensed by the city of Chicago. Able to operate and maintain gas-fired high pressure steam generating equipment. 7 days schedule.

Call Karl Strand

TOOTSIE ROLL INDUSTRIES

581-6100

An equal opportunity employer

INDUSTRIAL MECHANIC

Opening exists for industrial mechanic dealing with the repair and maintenance of high speed packaging equipment and other equipment associated with manufacturing.

Familiarity with electrical and/or machinist skills important.

\$7.20 per hour

Call Karl Strand

TOOTSIE ROLL INDUSTRIES

581-6100

An equal opportunity employer

HELP WANTED — FEMALE

Darbavimui reikią

REIKALINGA MERGAITE, SUSIPAZINUSI SU SUKNELIŲ SUVIMO DARBAIS

Geras atlyginimas. Patrauklios darbo sąlygos. Nuolatinis darbas. Visi priedai. Smulkesnių informacijų telrautis angliškai tel. 427-6958.

M & R DRESS CO.

210 VAN BUREN ST.

PERSONAL

Asmenų ieško

VELTUI būties vyresnio amžiaus vyrui 6 mėnesiams Lemonte. Reikia turėti mašiną.

Teirautis tel. 257-7390.

MISCELLANEOUS FOR SALE

Ivairūs dalykai

FIGIAI PARDODAMAS geram stovyje planinas.

Tel. 257-7390.

NEPRALEISKITE PROGOS!

Tiktai stipri Amerika gali atslaiškyti prieš komunizmą ir pa dėti atgauti laisvę Lietuvai ir pavergtoms tautoms.

American Security Council (privati patrotinė organizacija) yra gagaminusi garsinį filmą

"ONLY THE STRONG" (TIKTAI STIPRIEJI),

kuriame matysite amerikiečių ir rusų apsiginklavimo palyginimą ir susidarysė vaizdą, į ką veda pastangos nuginkluoti Ameriką ir ką tai gali reikšti Lietuvos blyai.

Filmas Only The Strong bus rodomas š. m. spalio 8 d. 7 val vak. Marquette Parko salėje (Kedzie ir Marquette Rd. sankryžoje).

Po filmo kalbės žurnalistas VILIUS BRAŽENAS iš Fort Myers, Floridos, knygos Šamoklas Prieš Žmoniją autorius, tema: Lietuvos Laisvės Byla ir JAV Užsienio Politika.

Po paskaitos — diskusijos. Įėjimas neapmokamas. Rengia laikraštis Laisvoji Lietuva.

Šį parengimą remia patriotinės organizacijos.

— Čiurlionio Galerijos Direkcija maloniai kviečia atsilankyti į dail. Vlado Vaitiekūno dailės darbų suaktyvinę parodą, kuri įvyks š. m. spalio mėn. 9 — 31 d. Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Avenue.

Parodos atidarymas bus šeštadienį, 7 val. vak.

Parodos lankymo valandos: pirmadieniai, antradieniai, ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 10 ryto iki 4 vakaro. Šeštadieniai ir sekmadieniai — 12 ryto iki 8 val. vakaro. (Pr.)

Help Keep Our Economy Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMIS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, IV Virginia 7-7747

ERDVUS mūr. 3 meg. bungalow i vakarus nuo Californijos ir 62. Nauji alum. langai, did. garažas.

1½ AUKŠTO mūr. Puošnus butas savininkui ir dar geros pajamos. Arti 59 ir Talman.

PELNINGAS investavimas — trijų apartm. med. ir biznio patalpa. Žemi taksai. Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

2 ACRES ESTATE, 8 room residence with 2 baths.

Lemont area. \$125,000.

Tel. 257-7950.

SOPHIE BARCUS

RADIOJE ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA.

1490 K. A. M.

Lietuvių kalba: "Sėdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 12:30 — 1:00 v. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef.: HEmlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

(CHICAGO, ILL. 60629)

ELEKTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą, Dirbu ir užmiešiuose greit, gairantuotai ir sažiningai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4358 So. Washenaw Ave.

Tel.: 927-3559

VALDIS REAL ESTATE

2625 WEST 71 STREET

Tel. 737-7200; arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

FETTING CONSTRUCTION

7152 South Kedzie Avenue. Nauji namai ir remonto darbai atliekami su užsakymu.

JULIUS FETTINGIS, savininkas

778-8165

HEATING AND AIR CONDITIONING

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

17-30 M. AMPIAUS VAIRUOTOJAI Tikslai \$74 pusmėnuo automobilio Liability apdraudimas pensininkams

Kreipkitis:

A. LAURATIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-3775

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Life Insurance Company

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Telef. R Epublic 7-1941

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pilnomi pliusybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4045 Archer Ave

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

SKAITYK IR KITAM PATAIK

SKAITYTI "NAUJIEŅAS"